

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені
Михайла Драгоманова
Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики
Кафедра філософської антропології, філософії культури та
культурології

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

«Психоаналіз та культура»

I. Основна мета дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Психоаналіз і кіно» є формування знань про психоаналітичний підхід до культури як символічного світу людини.
II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців	Для ОПП «Культурологія». ВИБІРКОВА ЧАСТИНА . ВВ2 Цикл поглибленої підготовки за спеціальністю ВВ2.05
III. Програмні результати навчання	<i>Знати</i> - Розвиток психоаналітичної думки з дослідження культури - Основні психоаналітичні концепції культури - Особливість підходу Ж. Лакана до вивчення культури - Психоаналітичні аспекти кіномистецтва <i>вміти</i> - застосовувати психоаналітичний підхід до вивчення культури - орієнтувати в основних ідеях психоаналітиків щодо культури та мистецтва - використовувати лаканівський психоаналіз до феноменів культури - визначати глибинний символічний вимір витворів мистецтва.

IV. Короткий зміст вибіркової дисципліни	<i>Змістовий модуль 1. Теорія психоаналізу та культура</i> • Тема 1. Класики психоаналізу та питання культури • Тема 2. Культура як колективне несвідоме. • Тема 3. Психоаналіз в постмодерні. Ж. Лакан, Ж. Делез. • Тема 4. Психоаналіз та пост-марксизм. А. Бадью, С. Жижек. <i>Змістовий модуль 2. Психоаналіз мистецтва</i> • Тема 5. Кіно як сон. • Тема 6. Психоаналіз літератури. • Тема 7. Образотворче мистецтво в психоаналізі. • Тема 8. Цифровий світ культури з точки зору психоаналізу.
V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання дисципліни	Кафедра богослов'я та релігієзнавства, Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики (гуманітарний корпус, кабінет 3-7) +38(044)486-05-99 Целковський Геннадій Анатолійович, доцент кафедри богослов'я та релігієзнавства ННІ філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат філософських наук, доцент. h.a.tselkovskyy@udu.edu.ua
VI. Обсяг навчального навантаження та терміни викладання дисципліни	На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких денна форма навчання: лекційних – 10 год., семінарських – 12 год., самостійної роботи – 68 год.
VII. Політика вибіркової дисципліни	Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова.

VIII. Основні інформаційні джерела для вивчення дисципліни

1. Butler, J. (1990). *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. New York: Routledge.
2. Butler, J. (1993). *Bodies That Matter: On the Discursive Limits of "Sex"*. New York: Routledge.
3. Chodorow, N. (1978). *The Reproduction of Mothering: Psychoanalysis and the Sociology of Gender*. Berkeley: University of California Press. 1
4. Deleuze, G., & Guattari, F. (1972). *Anti-Oedipus: Capitalism and Schizophrenia*. New York: Viking Press.
5. Deleuze, G., & Guattari, F. (1980). *A Thousand Plateaus: Capitalism and Schizophrenia*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
6. Freud, S. (1913). *Totem and Taboo: Some Points of Agreement between the Psychic Lives of Savages and Neurotics*. London: Routledge & Kegan Paul.
7. Freud, S. (1930). *Civilization and Its Discontents*. London: Hogarth Press.
8. Fromm, E. (1941). *Escape from Freedom*. New York: Farrar & Rinehart.
9. Gu MD. Cultural Unconscious: A Theory of Cultural Criticism. *European Review*. 2024;32(1):44-65. doi:10.1017/S1062798723000339
10. Hollander, Nancy. (2013). Social trauma, politics and psychoanalysis: A personal narrative. *Psychoanalysis, Culture & Society*. 18. 10.1057/pcs.2013.8.
11. Johanssen, Jacob. 2021. *Psychoanalysis and Digital Culture: Audiences, Social Media, and Big Data*. London: Routledge.
12. Kristeva, J. (1982). *Powers of Horror: An Essay on Abjection*. New York: Columbia University Press.
13. Kristeva, J. (1991). *Strangers to Ourselves*. New York: Columbia University Press.
14. Lacan, J. (1977). *Écrits: A Selection*. New York: W.W. Norton.
15. Lacan, J. (1988). *The Seminar, Book I: Freud's Papers on Technique 1953-1954*. Cambridge: Cambridge University Press.
16. Marcuse, H. (1955). *Eros and Civilization: A Philosophical Inquiry into Freud*. Boston: Beacon Press.
17. Mitchell, J. (1974). *Psychoanalysis and Feminism*. New York: Pantheon Books.
18. Rose, J. (1986). *Sexuality in the Field of Vision*. London: Verso.
19. Sedgwick, E. K. (1985). *Between Men: English Literature and Male Homosocial Desire*. New York: Columbia University Press.
20. Sedgwick, E. K. (1990). *Epistemology of the Closet*. Berkeley: University of California Press.
21. Žižek, S. (1989). *The Sublime Object of Ideology*. London: Verso.
22. Žižek, S. (1991). *For They Know Not What They Do: Enjoyment as a Political Factor*. London: Verso.
23. Žižek, S. (1993). *Tarrying with the Negative: Kant, Hegel, and the Critique of Ideology*. Durham: Duke University Press.
24. Лебединська І.В. Ідентичність і культура. Досвід психологічної інтерпретації / І.В.Лебединська. – К.: Золоті ворота, 2012. – 278 с.

IX. Система оцінювання

Поточний контроль: оцінювання на семінарських заняттях та практичних заняттях, виконання індивідуальних занять.
Підсумковий контроль: Залік.